

DIVIZNA
LIBEREC

NEWSLETTER 02/2024

NOVINKY Z DIVIZNY

Léto už je téměř na dosah a rádi vám přinášíme letošní druhé vydání našeho newsletteru. Tentokrát jej věnujeme 15. červnu. Že vám toto datum nepřijde ničím mimořádné? Pak vezte, že se jedná o Den fotografování přírody. Většina z nás si ze svých výletů ráda odnáší i “obrázkové” vzpomínky, a díky mobilům nebo digitálním fotoaparátům je tato možnost dostupná prakticky každému. Jsou ovšem mezi námi tací, kteří jsou o krok dál, a dokáží v přírodě zachytit kouzelné momenty, že se na ně rádi dívají i ostatní.

Takovým fotografem je například naše kolegyně z liberecké zoo Šárka Šimoníková nebo účastníci soutěží Příroda objektivem či Zaostřeno na Jizerky. Proto letní vydání tematicky věnujeme všem báječným lidem, kteří se s námi dokáží podělit o kouzlo a energii svých fotografií.

Náš tým SEV DIVIZNA Liberec vám přeje krásné léto plné pohody a silných zážitků na prázdninových cestách.

Těšíme se na shledání v příštím školním roce 2024/25.

**Vyjděte z domu a zachyťte krásy přírody vlastním fotoaparátem!
I kdybyste se jen procházeli se svým chytrým telefonem,
určitě najdete něco, co bude stát za vyfocení.**

NABÍDKA VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/25

Pro příští školní rok jsme připravili do nabídky několik zajímavých novinek. Objednávání zahájíme v úterý 27. 8. 2024 v 0 hod v noci z pondělí na úterý.

Objednávky výukových programů budeme, stejně jako v minulých letech, přijímat pouze elektronicky na adrese hudcova@zooliberec.cz.

V následujícím školním roce jsme přistoupili ke zvednutí účastnického poplatku za program na jednoho žáka, u všech programů je to o 5 Kč.

V naší nabídce opět naleznete jednodenní i celoroční výukové programy.

Pokud byste s námi chtěli zkusit dlouhodobější spolupráci při celoročních výukových programech, zarezervujte si včas během příštího školního roku termíny na další školní rok 2025/26. Objednávání těchto programů probíhá v květnu a červnu předchozího školního roku na rok následující. V nabídce nově naleznete pro 4. - 5. třídu celoroční program **Místo, kde žiju** vedoucí děti k bližšímu poznání místa své školy a k přemýšlení a bádání o něm.

U jednodenních programů můžete vybírat mezi těmi, které se odehrávají v učebně DIVIZNY a jejím blízkém okolí na zahradě a v lese, nebo těmi, které probíhají v zoologické zahradě a přibližují život vybraných druhů zvířat a význam zoologických zahrad. V nabídce také naleznete exkurze pro bližší poznání Liberecka a Jizerských hor.

Pro 2. – 4. třídu jsme nově připravili EVP **Kapka vody**, který přibližuje vodu jako nedílnou součást živé přírody i života nás lidí a zaměřuje se na bližší poznání cesty pitné vody do domácností a užití vody zpět do přírody. Střední školy najdou nově v nabídce exkurzi **Okolo Žulového vrchu**, jež nabídne geologické zajímavosti regionu, připomene staré příběhy a představí provázanost života lidí se zdejším přírodním prostředím a vliv těžby nerostných surovin na změny v krajině. V zoo nově nabízíme program **Pozoruhodný svět žab**, v němž se účastníci na příkladech druhů chovaných v naší zoo seznámí s rozmanitostí pralesních i českých žab, přiblíží si příčiny ohrožení českých a tropických druhů a dozvědí se zajímavosti ze života těchto obojživelníků. Program je určen pro děti 4. - 7. třídy ZŠ.

Alice Hudcová

CO NÁS ČEKÁ V NOVÉM ŠKOLNÍM ROCE? TRADIČNÍ SETKÁNÍ V SEDMIHORKÁCH U TURNOVA: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – NOVÉ CESTY

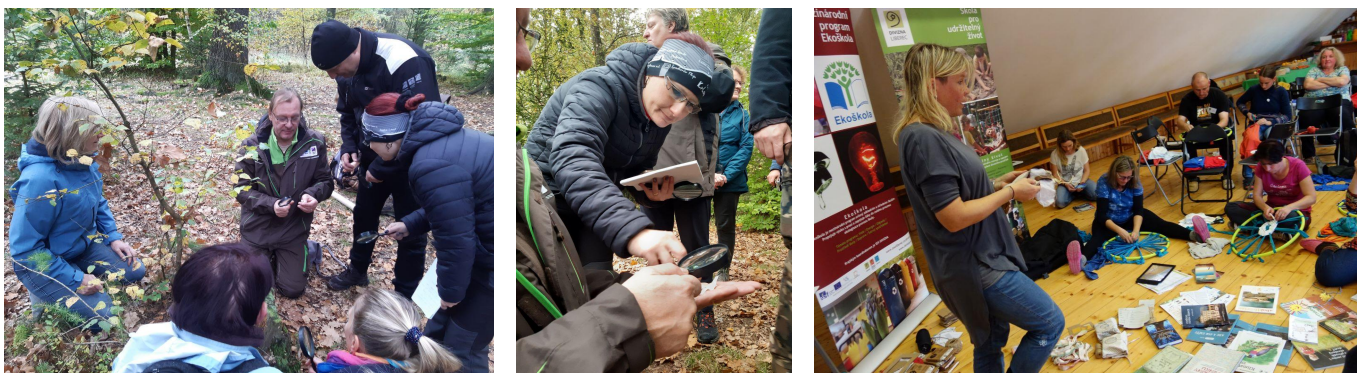
Zapište si do svých diářů termín 10. 10. – 12. 10. 2024, kdy se potkáme v Autocampu Sedmihorky s dalšími nadšenci a příznivci EVVO.

Třídenní program bude připraven hlavně pro pedagogy I. a II. st. ZŠ a víceletých gymnázií a studenty pedagogiky, ale dále i pro zástupce neziskových organizací, pracovníky veřejné správy a zájemce z řad široké veřejnosti. Během pracovních setkání a prezentací vzdělávacích programů pro žáky a studenty účastníci načerpají inspiraci pro práci v environmentální výchově a dostanou prostor pro sdílení zkušeností mezi jednotlivými organizacemi.

První host, který nám přislíbil účast, je zkušená metodička, lektorka a učitelka Kateřina Čiháková z Muzea Říčany.

Těšíte se?

Mirka Nováková

DETEKTIVEM V ZOO

Pojďte se vydat za ztracenými zvířaty, pátrejte v zoo po potřebných informacích a pomozte objasnit záhadu.

Ke 120. výročí založení liberecké zoologické zahrady jsme pro návštěvníky připravili detektivní pátrací hru, která umožní zažít trochu jinou prohlídku naší zoo. Hra je vytvořena ve dvou verzích pro děti 1. a 2. stupně základních škol, mohou si ji však zahrát i hraví středoškoláci či dospělí. Je vhodná jak pro rodiny s dětmi nebo jednotlivce, tak i pro třídní kolektivy či tábory. Po zaplacení na pokladně účastníci obdrží obálku s potřebnými informacemi a úvodním dopisem. V obálce najdou i nezbytné pomůcky k úspěšnému pátrání, kapesní lupu a tužku. Hra bude k zakoupení na pokladně od 8. 8. 2024, cena za jednu hrací sadu (obálku) bude 50 Kč.

Alice Hudcová

Detektivem v zoo

DIVIZNA SE ZAPOJILA DO JARNÍCH KAMPAŇÍ

TŘICET DNÍ PRO ZEMI

Průlom! Letos jsme k účasti na kampani 30 dní pro Zemi k rodinám a jednotlivcům přidali i možnost, aby se účastnily třídy či jiné kolektivy jako jeden tým. A vyplatilo se! Moc děkujeme všem za účast a za to, že dělají něco užitečného pro přírodu. Letos nás bylo na 600!

Celkem 37 skupin nám poslalo své dokumentační fotky, barevné zeměkoule, kde poctivě dílek po dílku vybarvovaly jednotlivé puzzle za každý splněný úkol, a komentáře, ze kterých máme radost, protože to vypadá, že s odhodláním k péči o životní prostředí to u nás není zas tak špatné, jak by se někdy mohlo zdát. Zásilky nechodily jen z Liberce, ale také z Provodína, Hejnic, Hrádku, Dubé a dalších míst.

A co o výzvě říkají účastníci? „Šetříme vodu – ve školce děti dříve zapomínaly zavírat kohoutek s vodou, když si chodily do umývárny mít ruce. Po vysvětlení a motivaci ke splnění výzvy si děti vodu po sobě zavírají.“

„Naše budoucnost je v dětech, a pokud to v rodinách nedělají, třeba jsme společně zasadili několik vědomostí s reálnou ukázkou právě dětem, které to v budoucnosti mohou začít dělat jinak. Děti se těšily na nový úkol, na jeho plnění, na domácí úkoly, na vybarvování políček.“

„My jako vyučující si nejvíce ceníme, že se vůbec děti ze 7. ročníku do toho tak pustily a opravdu se předháněly, kdo jakou výzvu splní, a neřešily, kdo co si o nich bude myslet, při focení například s vajíčky či odpadky.“

Jak je naším zvykem, i DIVIZNA a lidé kolem ní se do kampaně zapojili také a každý den jsme publikovali minimálně jednu splněnou výzvu na našem [facebooku](#) a [instagramu](#).

Jsme rádi, že letos můžeme alespoň symbolicky ocenit některé z účastníků, které jsme vylosovali z došlých podkladů. S lektorem na komentovanou prohlídku do zoo se vydají žáci ZŠ sportovní Tanvald a 4 volné vstupenky do zoo putují k rodině Polákových.

Pokud chcete zažít atmosféru, kde se tmelí třídní kolektiv, kde se rodiče na třídních schůzkách smějí, jak si děti doma stopují jejich sprchování, nebo kde pozorujeme, jak ptáci k našemu novému pítku opravdu létají, nepropásněte příští ročník. A do té doby sledujte naše sociální sítě, kde budeme získaný materiál se souhlasem autorů postupně zveřejňovat.

DO PRÁCE NA KOLE, PĚŠKY NEBO POKLUSEM

Tramtadadá! Náš pětičlenný DIVIZNA Yellow Team dosáhl dalšího skvělého výsledku a v drsné konkurenci 108 týmů z Liberce a Jablonce obsadil 23. místo v pravidelném přesouvání do práce vlastní silou. Jak vyrovnaná soutěž to je, můžete odhadnout z naší pravidelnosti – 97,7 %. Nezaháleli ani další kolegové z liberecké zoo, tým Zoo jede, skončil na 53. místě. O místa ale nejde, jak uvádí na svém webu organizátoři: „Vaší mentální kondici svědčí jakýkoliv pohyb. Přesto je cyklistika jednou z nejlepších fyzických aktivit pro zlepšení nálady.“

KAMPAŇ OBYČEJNÉHO HRDINSTVÍ

Poslední v našem přehledu, nikoli však významem. Podpořili jsme dobrou věc, letos pro nás byl výběr snazší, ubylo kategorií i výzev. Na své si ale opět přišli ti, kteří rádi šetří vodu, jedí bezmasé jídlo, chystají úkryty pro živočichy a mnoho dalšího. Věděli jste třeba, že účastníci za jeden týden objeli zeměkouli udržitelnou dopravou 3,7x? Celé výsledky můžete vidět [ZDE](#).

Michal Řepík

SEV DIVIZNA ÚSPĚŠNĚ SPOLUPRACUJE S TECHNICKOU UNIVERZITOU V LIBERCI

SEV DIVIZNA Liberec rozšířilo své působení na pole Technické univerzity v Liberci a to se zcela novým předmětem „Environmentální výchova na základních školách“.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO) na ZŠ a SŠ je řešena zvláštními předpisy, které předpokládají přítomnost samostatné osoby (učitele/učitelky) zodpovědné za tento segment výuky, za toto průřezové téma RVP.

Tzv. koordinátoři EVVO musí být přítomni na každé škole, tomu však neodpovídá výuka v pedagogických programech učitelství na FP TUL. Technická univerzita v Liberci proto oslovila organizace zabývající se EVVO, aby pomohli vytvořit nový předmět v bakalářském stupni „Učitelství přírodopisu pro druhý stupeň ZŠ“ a programu „Ochrana přírody“. Na přípravě se podílelo kromě SEV DIVIZNA Liberec i několik dalších organizací, hlavním partnerem byl STŘEVLÍK p. o.

Hlavním cílem je zvýšit kvalitu připravenosti budoucích pedagogů v oblasti environmentální výchovy. Věříme, že zavedení tohoto nového předmětu povede k lepšímu pochopení EVVO nejen budoucími učiteli přírodopisu, ale i pracovníky v ochraně přírody, a tím zabezpečí dostatečně kvalifikované odborníky, kteří se mohou potenciálně stát koordinátory EVVO na ZŠ nebo osvětovými pracovníky chráněných území či národních parků.

Předmět již letos pilotně proběhl v rozsahu 4 hodin týdně v letním semestru (14 bloků) a chceme s jeho realizací pokračovat ve spolupráci s TUL i v dalších letech.

Co je náplní předmětu? Především představení environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty jako komplexní, legislativně zakotvené součásti vzdělávacího procesu na základních a středních školách. V rámci předmětu se studenti seznámí s legislativními a kurikulárními dokumenty a specifiky školského systému, veřejné správy, samosprávy i ekocenter. V praktické části předmětu studenti na konkrétních případech pochopí principy a metody vhodné pro environmentální výchovu. Zhlédnou a analyzují krátkodobé a dlouhodobé výukové programy (například Škola pro udržitelný život, Ekoškola, Pochybné suvenýry, Zvířata v ohrožení, Zelený ostrov, Velikonoční ostrov, 7 barev duhy, Les ve škole, Studánky víly Rozárky, Hurvínkovy cesty do přírody, Čtyři království apod.). Na příkladech ekoškol porozumí důležitosti šetrného provozu, principu Fair-trade, významu ekologické stopy a dalších činností šetrných k životnímu prostředí. Studenti si prakticky vyzkouší specifika různých věkových skupin při zadání tvorby učebního celku a na příkladech z praxe si osvojí pestré metody, jak EVVO provádět na ZŠ a SŠ. Dále se dozvědí, jak mohou školy a pedagogové využívat služby v oblasti EVVO poskytované různými organizacemi (například odborné instituce typu zoo, ekocentra,...).

Aleš Kočí

LIDÉ Z DIVIZNY - ELIŠKA HÁJKOVÁ

Dnes Vám představíme úplně novou tvář v SEV DIVIZNA Liberec. Z její přítomnosti se těšíme již od ledna, ale v oboru EVVO není žádným nováčkem, vody ekologické výchovy brázdí více jak 15 let. Její mateřská organizace je SEVER Horní Maršov, a tak se nabízí první otázka:

V čem je SEV DIVIZNA Liberec jiná než.... ostatní střediska?

SEV DIVIZNA Liberec se vyznačuje tím, že během krátkých programů, například v délce tří hodin, dokáže předat jasné a srozumitelné poselství o tom, jak změnit své chování k zodpovědnějšímu. Unikátní je také propojení se zoologickou zahradou. Na příkladu programů jako "Klima a zvířata" dokáže DIVIZNA propojit jeden z nejnaléhavějších problémů současnosti – změnu klimatu – s rolí zoologických zahrad a ochranou druhů.

A nyní něco více osobního, ať se také něco o tobě dozvíme.

Na co bys chtěla, aby se tě někdo (ne)zeptal v rozhovoru?

Zeptal: Proč dělám ekologickou výchovu? Protože jsem se nemohla rozhodnout, jestli se budu věnovat přímé ochraně přírody, nebo budu učit, obojí mi přijde smysluplné a povolání lektorky ekologické výchovy spojuje ideálně obojí. Nezeptal: Nemám moc ráda otázky typu, kde bys chtěla být za 10 let, přestože plánování a sny jsou pro můj život důležité, nerada je sdílím s ostatními.

A jak v práci, máš nějaký oblíbený pracovní rituál?

Mám ráda ranní kávu (více než jednu...). Pokud zrovna sedím u počítače, udělám hned ráno to, co je nejtěžší, osvědčuje se mi, že pak mám lepší zbytek dne. Když lektoruji, naopak počítač vůbec neotvírám a soustředím se na to, jaký program mě čeká. To druhé mě samozřejmě baví mnohem víc.

Co tě za poslední dobu kulturně obohatilo?

Příjemný zážitek mám z kina z filmu Tady Havel, slyšíte mě? Zapůsobilo na mě s jakou laskavostí, upřímností, legrací a zároveň důstojností se dá prožít konec života. Já jsem hrdá "pravdoláskařka", o to víc ve mně film zanechal dojem.

Jaké tě čeká o prázdninách dobrodružství.

Kromě lektorování Letní školy Místně zakotveného učení - což je vždy dobrodružství, na kterém se potkají učitelé, muzejníci, knihovníci a další vzdělavatelé, se chystám na nějaký přechod přes chaty v Alpách.

Přejeme krásné prázdniny nejen Elišce, ale také všem našim čtenářům.

Mirka Nováková

ZOO SI PŘIPOMÍNÁ 120 LET OD SVÉHO ZALOŽENÍ

Letošní rok si liberecká zoologická zahrada připomíná velké výročí. Je to právě 120 let, co se poprvé otevřela návštěvníkům. Za jejím vznikem stál zdejší Ornitologický spolek pro severní Čechy, který od chovu a výstav ptactva, domácího i exotického, postupně rozšiřoval své zájmy, takže v roce 1904 otevřel první zoologickou zahradu na území Čech a Moravy.

Prvními obyvateli zahrady byla vedle ptactva ve voliére, lesní zvěř, konkrétně se jednalo o výběh pro srnce. Jen o rok později byla dokončena stavba kruhového jezírka a do zoo postupně přibývaly další druhy zvířat, převážně ptačí. O pár let později už zde ale mohli návštěvníci obdivovat také vlky, divoké kočky, mývaly, nosály a také medvědy. Chov posledně jmenovaných šelem trval v liberecké zoo desítky let a patřil k velmi úspěšným. Kromě hnědých medvědů zde v průběhu let byli k vidění lední medvědi, medvědi malajští či medvědi ušatí. Už před první světovou válkou chovala zoo kočkovité šelmy a ploutvonožce.

Zoo Liberec - vize 2025

Zoo přečkala oba světové válečné konflikty, byť samozřejmě se ztrátami. Vždy se z nich ale vzpamatovala, postavily se nové pavilony, začaly se chovat nové druhy zvířat. V průběhu let přibyl do zahrady slon, žirafy i nosorožci. Dnes už některé druhy sice v liberecké zoo nenajdete, do budoucna ji ale čekají velké změny. Za pár let by mělo dojít k jejímu zdvojnásobení díky nové části Údolí ohrožené divočiny.

Zoo Liberec momentálně chová kolem 170 druhů živočichů, většina z nich je ohrožená nebo kriticky ohrožená. O zachování biodiverzity v přírodě usiluje i prostřednictvím několika záchranářských projektů v Africe, v Evropě a v Asii.

Gabriela Volná

ŠÁRKA ŠIMONÍKOVÁ

TULÁK A FOTOGRAF V JEDNÉ OSOBE

Znáte Šárku Šimoníkovou?

Pracuje v Zoo Liberec jako ošetřovatelka primátů. Mimo zoo ji můžete potkat v přírodě s batohem a fotoaparátem. Fotografování a toulání je prostě její svět.

Čím Tě přitahuje fotografování přírody?

Když fotografuji v přírodě, tak si připadám, že jsem její součástí. To propojení se odráží v mé toulavé indiánské duši. A tak se nejraději pohybuji krajinou mimo turistické cesty, protože pokaždé objevím něco nového. Baví mě zachycovat, jak si příroda bere přirozeně zpět, co již dožilo. Fotografování je vlastně taková nadstavba mého toulání – беру ho jako výměnu energie za energii. Do záběru vložím tu svou a někdo se pak se mnou podělí o své dojmy z fotografie.

Jsi fotografkou, která dlouho vyhledává ideální záběr, nebo spíš máš cit pro zachycení momentu takzvaně „na první dobrou“?

Fotografuji vyloženě „na první dobrou“, protože při svých toulkách jsem převážně v pohybu. Pouze když se zastavím, tak přemýšlím nad kompozicí, jak zachytit skalní útvar nebo kostel.

Jaké je Tvoje fotografické vybavení na toulkách?

Moc toho sebou netahám, třeba stativ vůbec ne. Raději použiji nějaké náhražky, třeba pytlík suché rýže. V současnosti používám digitální fotoaparát Canon RP a dva objektivy; „širokáč“ 15-40 mm a objektiv s pevným ohniskem 100 mm. Prakticky nepoužívám ultrazoom, raději si k objektu přistoupím blíž.

Které fotografie si nejvíce ceníš a proč?

Aktuálně je to pro mne podzimní fotografie Ořešníku nad Hejnicemi. Povedly se světelné podmínky a byla jsem tam sama, takže byl klid zachytit ten správný moment. Navíc je to záběr z krajiny Jizerskohorských bučin, kde se moc ráda toulám.

Šárčiny fotografie si zájemci mohou prohlédnout na webu [ZONERAMA](https://www.zonerama.com) nebo naživo na některých výstavách.

Ondřej Šíp

FOTOSOUTĚŽE PŘÍRODA OBJEKTIVEM A ZAOSTŘENO NA JIZERKY

PŘÍRODA OBJEKTIVEM

Fotosoutěž Příroda objektivem je určena všem obdivovatelům přírody a těm, kteří se rádi dívají, přemýšlejí a zaznamenávají viděné pomocí svého fotoaparátu.

Soutěž má 3 kategorie, pro mladší a starší děti a pro dospělé. Každý rok jsou vyhlášena 2 témata, ke kterým lze v průběhu 4 kol posílat soutěžní fotografie (maximálně 3 od jednoho autora v jednom kole). Zapojit se je možné kdykoliv. Letošní témata jsou Tuláci v oblacích a Studánka.

Tato fotosoutěž dává možnost porovnat si své schopnosti s ostatními autory a zároveň se inspirovat na cestě k další fotografické tvorbě.

Pokud máte zájem se této soutěže zúčastnit, můžete se přihlásit [ZDE](#).

Alice Hudcová

ZAOSTŘENO NA JIZERKY

Jedna z neznámějších fotografických soutěží, kterou pořádá Nadace Ivana Dejmala, právě odstartovala svůj 14. ročník. Pokud máte zájem se podívat na výstavu, která mapuje loňský ročník, zveme vás do Domu přátel přírody v Dolánkách, kde jsou vystaveny během letošního léta ty nejzajímavější fotografie.

Více informací naleznete [ZDE](#).

Ondřej Šíp

ZAOSTŘENO NA JIZERKY

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ Z JIZERSKÝCH HOR

Dovolujeme si vás pozvat na výstavu, která vzešla z 13. ročníku stejnojmenné fotografické soutěže. Hory se vám představí v těch nejkrásnějších barvách a úhlech pohledu. Snímky vám dají nahlédnout na jejich strmé svahy, zurčivé potoky, dechberoucí vyhlídky, klikaté stezky, staleté lesy nebo žulové skály.

Výstava

od 01.06.2024
do 30.07.2024
Dům přírody
Českého ráje

Výstava bude k vidění od 1. 6. do 30. 7. 2024
v prostorách Domu přírody Českého ráje v Dolánkách.

Výstavu pořádá:
Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody.

www.nadaceivanadejmala.cz

Partneři
výstavy:

Canon

SKODA

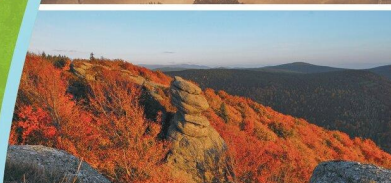
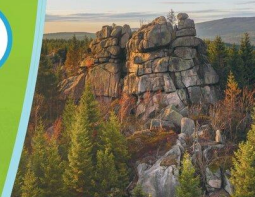
LENSKY
deník

velkotisk.cz

Nadace
Ivana Dejmala
pro ochranu přírody

ČESKÝ ROZHLAS V DIVIZNĚ

24. dubna 2024 jsme v DIVIZNĚ přivítali reportéry Českého rozhlasu Liberec. Reportérka Iveta Kalátová zpovídala členy našeho týmu přímo v živém vysílání, jehož záznam si můžete poslechnout [ZDE](#).

SLEDUJTE NÁS NA FACEBOOKU A NOVĚ I NA INSTAGRAMU

Vážení příznivci ekologické výchovy, rádi vám připomínáme, že DIVIZNA má své facebookové stránky, kde se vždy dozvíte, co se u nás děje nového. Facebookovou stránku naleznete [ZDE](#) nebo můžete použít QR kód níže prostřednictvím vašeho mobilního telefonu nebo tabletu. Odkaz na náš instagram je přímo v logu vpravo dole.

DIVIZNA
LIBEREC

